

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 491/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej advokátkou Mgr. Adrianou Sojkovou, Námestie Matice slovenskej 1713, Dubnica nad Váhom, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 44 ods. 1 až 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžf 32/2012 a jeho rozsudkom z 23. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. augusta 2013 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou Mgr. Adrianou Sojkovou, Námestie Matice slovenskej 1713, Dubnica nad Váhom, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 44 ods. 1 až 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1, 2 a 4, a čl. 13 ods. 1 písm. a) a 4 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžf 32/2012 a jeho rozsudkom z 23. mája 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že obec [REDAKOVANÉ] (ďalej len „správca dane“) platobným výmerom č. 1101196121 zo 14. februára 2011 (ďalej len „rozhodnutie správcu dane“ alebo „platobný výmer“) vyrubila sťažovateľke miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za zdaňovacie obdobie roku 2011 v sume 65 €. Predmetné rozhodnutie správcu dane potvrdilo Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“ alebo „žalovaný“) rozhodnutím č. I/226/8134-60469/2011/990600-r z 30. mája 2011.

Proti rozhodnutiu žalovaného podala sťažovateľka žalobu Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ktorou žiadala preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktoré spolu s rozhodnutím správcu dane žiadala zrušiť a vec vrátiť správcovi dane na ďalšie konanie. O jej žalobe rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 11 S 83/2011-44 z 13. marca 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že žalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 8 Sžf 32/2012 z 23. mája 2013 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) tak, že potvrdil rozsudok krajského súdu.

Proti rozsudku najvyššieho súdu podala sťažovateľka podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, ktorú v súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje takto:

„Porušovateľ (ani súd prvého stupňa) sa nevysporiadali s právnou argumentáciou sťažovateľky, ktorá odôvodňovala nezákonnosť správneho rozhodnutia (Platobný výmer) tým, že Platobný výmer vydala Obec [REDAKOVANÉ] v rozpore s:

- ust. § 79 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z., keď napriek tomu, že v obci je zavedený množstvový zber, poplatok vyrubila za určité obdobie (kalendárny rok), a to pevnou sumou bez ohľadu na kritéria stanovené v ust. § 79 ods. 1 zákona (frekvencia odvozov, sadzba a objem zbernej nádoby), a teda fakticky vyrubila poplatok v zmysle ust. § 79 ods. 2 zákona (ktorý spôsob nie je zlučiteľný s množstvovým zberom odpadu).*

- ust. § 81 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z., keď napriek tomu, že v obci je zavedený množstvový zber, poplatok vyrubila platobným výmerom, ktorý zákon pre množstvový zber výslovne zakazuje.“*

Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva podľa čl. 44 ústavy, sťažovateľka okrem iného uvádza, že „[n]útená produkcia odpadu upiera právo sťažovateľke... na priaznivé životné prostredie a fakticky ju limitáciou minimálneho množstva vyprodukovaného odpadu núti porušovať povinnosť chrániť a zveľaďovať životné prostredie.

Porušovateľ svojím rozhodnutím nepriamo porušil dotknutý čl. 44 ÚSR tým, že vytvoril priestor pre pretrvávajúceho stavu jeho porušovania zo strany správcu dane...“.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľka svoju sťažnosť odôvodňuje takto:

„Uloženie povinnosti uhradiť poplatok za niečo, čo reálne nebude spotrebované a takým spôsobom byť povinný zmenšiť svoj majetok, predstavuje zásah do práva

sťažovateľky, garantovaného čl. 20 ÚSR, ktoré porušovateľ svojím rozhodnutím nepriamo porušil tým, že bez splnenia podmienok nevyhnutnej miery, verejného záujmu, zákonnosti a primeranej náhrady umožnil vynucovanie platby od sťažovateľky a vytvoril priestor pre pretrvávajúce stavu porušovania tohto práva zo strany správcu dane...“

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 12 a čl. 13 ústavy sťažovateľka uvádza, že postup správcu dane, ktorým jej vyrubil miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v sume 65 € za zdaňovacie obdobie roku 2011, „... vykazuje... znaky zjavnej diskriminácie pre iné zmysľovanie sťažovateľky (snaha o ekologické povedomie, plnenie povinností v súvislosti s ochranou životného prostredia), uplatňovaním práva sťažovateľky na priaznivé životné prostredie jej spôsobuje ujmu a popiera ust. čl. 12 ÚSR.

Porušovateľ svojím rozhodnutím nepriamo porušil dotknutý čl. 12 ÚSR tým, že vytvoril priestor pre pretrvávajúce stavu jeho porušovania zo strany správcu dane..., znevýhodnil sťažovateľku a na jej úkor nedôvodne zvýhodnil iných poplatníkov (pôvodcov odpadu)...

Povinnosť uhradiť poplatok za komunálne odpady bola sťažovateľke uložená v rozpore s ust. čl. 13 ods. 1 písm. a) ÚSR, keď Platobný výmer nebol vydaný v súlade so zákonom (ale v rozpore s ním).

Vyrubenie poplatku... spôsobom popísaným v sťažnosti... nedbá na podstatu a zmysel a nie je použité na ustanovený cieľ, ktorým je v prípade odpadového hospodárstva minimalizácia odpadov, teda v rozpore s čl. 13 ods. 4 ÚSR.

Porušovateľ svojím rozhodnutím nepriamo porušil čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 4 ÚSR tým, že vytvoril priestor pre pretrvávajúce stavu jeho porušovania zo strany správcu dane...“.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy sťažovateľka uvádza, že k ich porušeniu došlo nepriamo tým, že najvyšší súd svojím rozhodnutím „... vytvoril priestor pre pretrvávajúce stavu ich porušovania zo strany správcu dane“.

Sťažovateľka tiež žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, čo odôvodňuje s poukazom na „... rozsah a výpočet porušenia ľudských práv a základných slobôd...“.

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol o porušení ňou označených práv a ústavnoprávnych princípov rozsudkom najvyššieho súdu a konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznal jej finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 €, a tiež aby rozhodol o povinnosti najvyššieho súdu uhradiť jej trovy konania, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako

aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru najvyššiemu súdu predovšetkým vytýka arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia

a nesprávne právne posúdenie veci, pričom túto svoju právnu argumentáciu vedie v rovine polemiky s výkladom „podústavného“ práva uskutočneným najvyšším súdom. Z obsahu sťažnosti ďalej vyplýva, že namietané porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 44 ods. 1 až 5 ústavy, ako aj namietané porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľka vníma iba ako sekundárny dôsledok porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súvislosti s namietaným porušením označených práv a ústavnoprávnych princípov považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že zo sťažnosti a k nej priloženej dokumentácie vyplýva, že podstatou správneho konania, ktoré sa voči sťažovateľke viedlo, a s výsledkom, s ktorým nesúhlasila, bolo rozhodovanie o jej povinnosti zaplatiť finančnú čiastku v sume 65 € za zdaňovacie obdobie roku 2011, zákonnosť uloženia ktorej sťažovateľka namietala aj v nadväzujúcom súdnom konaní, v ktorom sa na základe podanej žaloby domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia daňového riaditeľstva, ktorým potvrdil platobný výmer obce [REDACTED]. Z uvedeného vyplýva, že vec, v súvislosti s ktorou sa sťažovateľka uchádza o ústavnú ochranu v konaní pred ústavným súdom, sa vo svojej podstate týka konania, ktoré pôvodne súviselo s uložením jej povinnosti zaplatiť finančnú čiastku vo výške 65 €.

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd považuje v danom prípade za nevyhnutné okrem sťažovateľkou formulovaných námietok zohľadniť najmä intenzitu namietaných porušení a ich ústavnoprávny rozmer, ktoré by odôvodňovali vyslovenie porušenia sťažovateľkou označených práv a ústavnoprávnych princípov. Uvedená finančná čiastka, ktorej zákonnosť uloženia bola predmetom námietok sťažovateľkou uvádzaných v priebehu správneho konania, nadväzujúceho správneho súdneho konania, ako aj konania pred ústavným súdom, zjavne nedosahuje ani trojnásobok minimálnej mzdy, teda sumy, ktorá je aj vo sfére všeobecného súdnictva považovaná za bagateľnú (pozri § 238 ods. 5 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje trojnásobok minimálnej mzdy ako podmienku prípustnosti dovolania proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu vo veciach týkajúcich sa peňažného plnenia).

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vo veciach zanedbateľného významu prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch, v ktorých došlo k porušeniu základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Posudzovaná vec vzhľadom na hodnotu, ktorá je pre sťažovateľku „v hre“, nedosahuje v danom konkrétnom prípade intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia sťažovateľkou označených práv.

Na základe už uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2015